

«trav» langs Aursjøens høire bredd. Til Gåsebu ved Gautsjøen brukte vi vel tre timer på flat vei efter setersti. Efter en halv times hvil fortsattes langs Gautsjøen til Kvitsetrene, hvorfra vi gikk over vannskillet i ulendt myrterreng, traff så på den vardede vei fra Sørelysetrene til Skamsdalen. Den gikk, så det ut til, i jevn stigning over en åsrygg bak hvilken vi skulde nå Skamsdalshytta. Men som det så ofte hender: ønsket om å komme frem gjorde i tankene veien kortere enn den i virkeligheten var. Da vi således vel var kommet på toppen av «åsryggen», viste der sig en annen bakenfor, da også den var ekspedert, var det en smule vidde å traske over, og som en noe ubehagelig avslutning på dagens anstrengelser fikk vi en bratt nedstigning til hytta. Klokken halv ni var vi fremme, og forvasken var en utsøkt nytelse.

Det gjaldt dagen efter å nå daghurtigtoget til Trondhjem. Det var omtrent tre mil til Dombås, altså måtte vi tidlig avsted. Dagen før hadde vi gått tre og en halv mil, og siden Halvar Storli hadde lappet våre sko, hadde vi slitt bra på sålene, som det nu ikke var så meget igjen av. Vi fulgte en sterk sti ned til Nysetrene, som lå ved elven Jora. Det var et virkelig malerisk landskap vi vandret i, minnet om malerier av våre gamle mestre. Våre ømme ben og vårt hastverk gjorde dog at vi ikke kunde nyte maleriet i lengere tid. Langs Jora skulde det gå en sti på venstre side. Den så vi dog ikke stort til, så det blev en tung marsj i ulende og myr. Enkelte steder sendte elven lange armer innover, så vi måtte gjøre store omveier for å komme utenom. Det var ikke videre lystelig, vi kom sent frem og trodde en stund at vi ikke vilde nå toget, og angret på at vi ikke var gått over elven ved Nyseter og hadde fulgt høideryggen fremover og så gått ned til Holaker, hvorfra vi hadde bestemt oss til å ta landeveien fatt. Omsider kom vi dog frem til kloppen over Jora ved Reindalssetrene, og herfra gikk det lett på god vei over heien.

Fotturen avsluttedes så med en to og en halv times kjedelig landeveistraving på tynnslitte såler. I halv fem-tiden nådde vi frem til Dombås, en times tid før togets ankomst. Vi byttet og stelte oss i skogen ved stasjonen for at vi kunde se noenlunde anstendige ut når vi gikk på toget. Efter å ha kjøpt billett, hadde vi enda råd til en halv landsøl hver. Den smakte fortreffelig.

EN JEGER GÅR OG JAGER — —.

EN LITEN JAKTHISTORIE

AV HARALD LANGHELLE

Hele dagen har jeg drevet på å fiske i Stor-Lunna. Noen nevneverdig fangst er det ikke blitt, men så er det da heller ikke meningen at jeg skal leve av den ørreten jeg trekker på land. I en liten halvrund pram, som nærmest ligner en tresko, har jeg rodd frem og tilbake over vannet både med flue og sluk, men fangsten er det blitt bare så som så med.

En og annen idiot har selvfølgelig hengt sig bort i redskapen — det vil jo være merkelig om så ikke skjer — men noe fiske å snakke om er det ikke.

Jeg ligger og plasker i øvre enden av vannet. De små fluene jeg har rodd opover langs landet med tar jeg av og setter på et par fluer for storørret, og så skjærer jeg tvers over straumen, gjen-nem bakevjen hvor elven kommer ned, følger straumen nedover og tar samme runde op igjen.

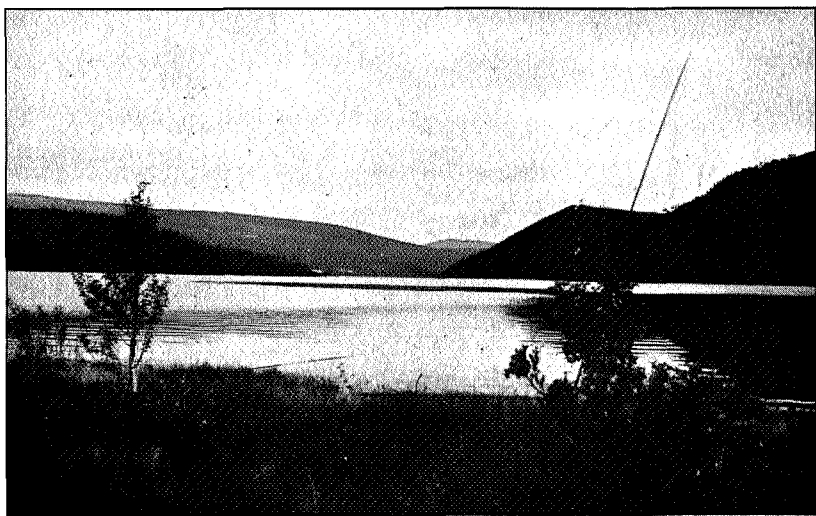
Forgjeves. Flere ganger gjør jeg samme tur. Fluene hopper og danser over straumskavlene; jeg slutter å ro og lar båten drive, mens jeg tar stangen og slenger efter alle kunstens regler. Alt hjelper like lite. Ikke en eneste fisk velter sig i vannskorpen og slår efter fluene; bare en halvvråttentømmerstokk driver forbi, så jeg i en fart må snelle inn alt jeg orker for ikke å få den på kroken. En slik fangst vil jeg nødigg ha.....

Jeg ror ut av straumen, setter mindre fluer på og fortsetter nedover vannet. Stangen ligger ute, og fluene sleper akterut. Det er bare å holde passelig fart og ikke plaske alt for mye med årene så blir det nok fisk.

Men det blev ingen fisk.

Det er som om hele Stor-Lunna er besatt idag — ikke en eneste ørret, hverken gul eller blank slår efter fluene. Og slukene har jeg rodd med før, så jeg vet at de nytter det ikke å by frem.

Båten glir nedover langs landet mot Liasætra. En hauk skjærer tvers over vannet — det er forferdelig mye rovfugl her oppe i år. Jeg følger den med øinene. Den flyr tvers over vannet og setter sig i en stor tørrfuru. Der sitter den og kikker til alle kanter. Det er absolutt ikke noen mening i å forsøke å komme den på skudd-

Hulvannet, Stjørna.

hold. Det vet jeg fra mange sørgelige erfaringer på det område. Og allikevel så haler jeg inn fluene; ror stille til lands langt ovenfor, tar remingtonen som ligger ferdig i bakskotten, og begynner å stille på hauken. Fra tue til tue smyger jeg frem stilt og varsomt, som en indianer på krigsstien. Geværet er spent og jeg har satt inn en ladning med grove hagl for å nå så langt som mulig. Av og til lurer jeg halve hodet op over lyngrabbene for å rekognosere. Hauken kan jeg ikke se, men jeg kan se tørrfurua som den sitter i. Og den kryper jeg etter.

Da jeg har lurt mig frem en liten times tid er jeg på skuddhold.

Litt langt er det, men jeg stoler på de grove hagl. Forsiktig stikker jeg geværløpet op over rabben jeg ligger bak. Hodet følger bak-etter, og jeg speider rundt for å få øie på fyren. Men nei! Tørrfurua er der fremdeles, men hauken har for lenge siden opdaget både mig og geværet og er fløiet sin vei.

I slike situasjoner behøver man ikke å si mange ord. Det gjorde ikke jeg heller. Jeg sa bare et eneste ord, men det gav et fulltonende uttrykk for alt jeg følte og tenkte, og enhver som har vært i samme situasjon, vil vel forstå alt som lå i det ene ord jeg hvisket frem mellom tennene.

Fan!.....

Så går jeg tilbake til båten, ror hurtig nedover vannet, legger til lands, gjør op varme, koker kaffe og steiker noen fiskepinner jeg har fått tidligere på dagen.

Og alt er såre bra.

Jeg har spist slik som man bare kan spise i fjellet, og ligger nu på ryggen på en lyngtue og ser østover vannet. Det er vakkert her. Vannet kaster sollyset tilbake som et veldig speil, og rundt stranden står bjørk og furu og undres over at deres speilbilleder nede i vannet bøier sig og nikker hver gang en liten vind kruser overflaten.

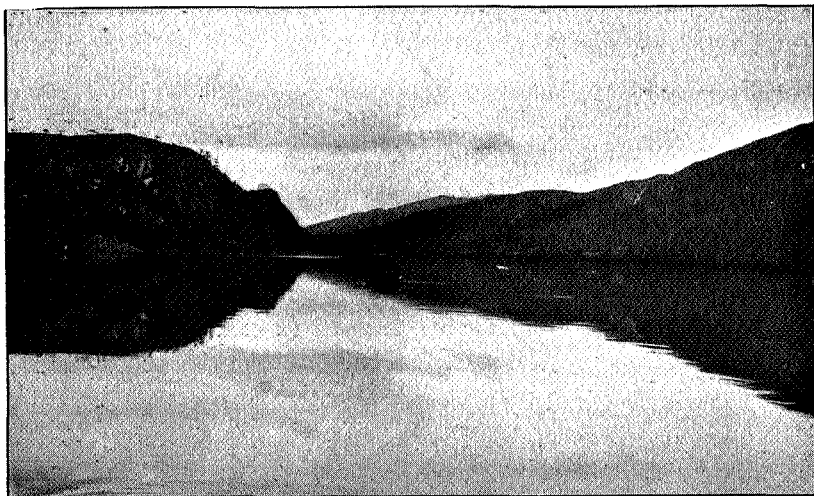
Det er jo så mange ting som ei kronglebjørk og ei fjellfuru ikke kan forstå.....

Da jeg har spist og kvilt mig litt begynner jeg å fundere på hvilken vei jeg skal ta tilbake. Det enkleste er å ta båten og ro opover til enden av Stor-Lunna og gå derfra den vesle biten over til Hulvatnet og ta båten som ligger der videre. Min kamerat er gått ned til bygda og tar jeg båten med mig østover så må han gå hele veien langs vannet når han kommer. Vente på ham vil jeg ikke, og så bestemmer jeg mig til å ta fatt på fjellet på vestsiden av vannet. På den måte når jeg riktignok ikke frem til hytta i kveld, men det har ingen ting å si. Jeg kan istedet nå frem til en gård på nordsiden av vannet, og der vet jeg at jeg kan få hus over natten.

Et øieblikk etter har jeg pakket sekken og det bærer iver innover fjellet. Det er en gammel sti jeg følger. Tusen føtter har oppgjennom tidene trampet denne vei. En gang i tiden lå der ei hel

grend her inne i fjellet. Nu ligger der bare en enslig gård, hvor der bor to gamle mennesker, og hvor et par jaktkamerater jeg har truffet heroppe har sitt ophold.

Nu er det år siden folk trampet denne sti, men enda vises den som en grå stripe gjennom lyngen, og den markeres ved halvrotne stokker som har vært brukt til klopp over de verste myrene. Stien er overvokset og grodd igjen.

Stor-Lunna.

Her er landet gud glemte, og menneskene forlot da byene og industrien holdt sitt inntog.

Jeg rusler fremover. Nu er det ikke lenger fiskeren som passer sin sluk og sine fluer. Nu er det jegeren som speider etter vilt. Det er igrunnen rart hvor lett nutidsmennesket har for å falle tilbake til urtilstanden, hvor jegeren, fiskeren og fangstmannen ligger like under den såkalte civilisasjons ferniss.

Det bærer opover og nedover. Den gamle, igjengrodde stien har jeg forlatt for lenge siden. Rype og hare har lokket meg vekk fra stien, uten at jeg til gjengjeld har fått skudd på dem. Men det

kan da for så vidt være det samme også. Jeg har mat i sekken og skal ikke leve av det jeg skyter.

Det bærer høiere. Nedenfor mig ligger Hulvatnet og glitrer i kveldsolen. Innover åsene står skog av furu og gran, mørk og taus. Det blinker av sol i bekkefar og i små fjellvatn.

Her er det bare mig selv, heiene og skogen. — — —

Jeg går langs en ås. Plutselig flyver der op tre ryper. Geværet flyr til skulderen, øiet følger rypene på flukten. Og så brøler et skudd utover vidden.

Det gir ekko langt utover, og småfugl flyr op fra vierkjerrret og skriker ut sin protest mot dette spetakkel. Men ut fra de tre flyktende ryper løser der sig en bunt av brune fjer isprengt med kvitt.

Den faller langsomt mot bakken.

Jeg kjører inn en ny patron og putter fuglen i sekken.

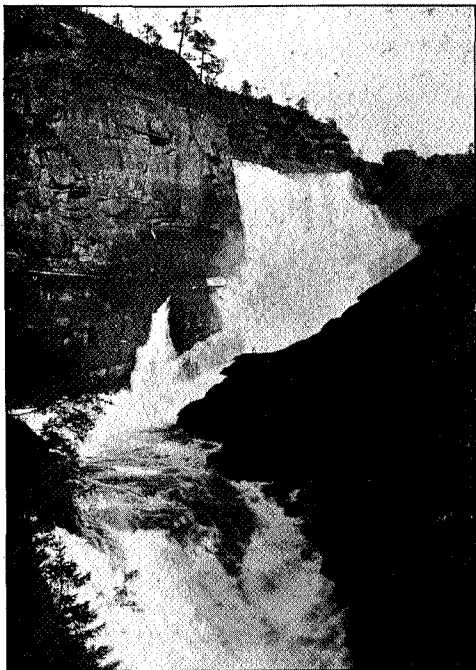
Jeg rusler videre — trumper gjennom myrer og vierkjerr, hopper over bekker, klatrer gjennom uren på østsiden av Lille-Hulvannet hvor ørreten velter sig i vannskorpen og snapper sig en mygg til kveldsmat.

Det begynner så smått å skumre. Alle konturer blir bløtere og mere utvisket, skogen over åsene blir mørkere og antar mer og mer karakteren av en kompakt masse. Fra myrene stiger en lett, kvit tåke op. Den legger sig som et tynt slør over myr og vann.

Det er så forunderlig stille i fjellet en slik høstkveld når skumringen siger inn fra alle kanter. Bare noen enkelte svake lyder av en enslig fugl høres og et lite skvulp når man selv trumper ned i et myrhull. Når en enslig storfugl braser op inne i skogen lyder det næsten som om det var et helt jordskred som kom settende, — og ekkoet av et skudd langt borte fra den annen side av vannet ruller gjennom stillheten som om det var en hel kanonade.

Det er om slike kvelder at Kipling skriver at «stillheten den var så tett at ord de klang som skrik».

Der er noe uvirkelig over en slik høstkveld i fjellet langt vekk fra andre mennesker. Skumringen legger et slør over det man ser, konturene viskes ut og antar andre former, og både syn og hørsel, ja alle sanser fornemmer en annen natur enn den man ser i dagens skarpe lys, eller den man merker senere når skumringen er gått over til mørke.

Liafossen i Stjørna.

me den. Hver gang fuglen svømmer utover gjør jeg et hopp over tuene og beveger mig fremover. Men straks den snur og begynner å svømme imot mig, ligger jeg stille.

Det går en lang stund. Jeg kommer nærmere og nærmere ned til bredden, og tilslutt ligger jeg flat bak en tue, bare noen få meter fra fuglen.

Den har ikke merket mig, fullt optratt som den er med sig selv og sitt. Rundt i ring, og frem og tilbake svømmer den mens den snadder og prater med sig selv, som krikkender pleier å gjøre.

Krep, krep, krep, sier den og svømmer utover. Den stopper, setter akterspeilet i været og dukker under. Et minutt går, to, flere. Vil den da aldri komme op igjen? Så skyter den op til overflaten igjen langt fra det sted den dukket ned.

Og den gjentar sin runde over vannflaten, mens den snadrer og preker med sig selv.

Selve overgangstiden mellom lys og mørke, dag og natt, virker på fantasien som ikke noe annet tidspunkt av døgnnet gjør.

Jeg er kommet frem til ei lita tjønn. Der flyver op en fugl i en stor bue og daler ned på ei tjønn et lite stykke lenger vest. Der slår den sig til ro, svømmer rundt mellom sivet. Hver gang den snur sig mot mig, ser jeg den kvite ringen om halsen lyse som en snøfleck gjennom kveldens skumring.

Jeg smyger fremover. Fra tue til tue kryper jeg forsiktig for ikke å skremme

Dens ustanselige krep, krep lyder gjennom kveldsmørket og stillheten med en skarp, metallisk klang.

Fuglen aner fred og ingen fare. Alt er en eneste idyll. Og selv jeg som har lurt mig frem med hånden knyttet om geværet og dirrende av lyst til å drepe, blir grepet av stemningen. Jeg slipper geværet og blir liggende og beundre den vakre fugl, dens leik og dens småprat på den stille, mørke tjønn.

Lenge ligger jeg bak min tue og betrakter denne idyll. Ryggsekken har jeg stille og rolig fått av mig for å ligge bedre. All jaktlyst er forsvunnet. Jeg har ikke lenger lyst til å skyte fuglen. Jeg føler en langt større og renere glede ved å ligge her i halvmørket og se på den, studere den, og leve sammen med den i tusmørket og naturen. —

Mens jeg ligger slik kommer jeg til å snu litt på mig. Hånden treffer plutselig noe hårdt og kaldt. Det er geværløpet den er kommet borti. Instinktsmessig knytter den sig om løpet og trekker forsiktig geværet nærmere. Det er instinktet, urtidsmannen som ligger under overflaten og som nu har kommandoen.

Nærmere og nærmere hales geværet. Nu peker løpet ut over lyngrabben jeg ligger bak, og rett mot fuglen. Øiet glir langs løpet og får fatt i fuglen som nu ligger og småprater kloss under land ved nordre ende av tjønna. Geværløpet følger fuglen, pekefingeren krummer sig om avtrekkeren. Og da fuglens bryst vender imot geværet som en snøkvit blink, da arbeider pekefingeren av sig selv. Den trekker sig sammen. Ut av løpet skyter en ildstråle, haglene pisker langs vannflaten, og et forferdelig drønn skjærer hårdt og brutalt gjennom kveldstillheten.

Det er som det kløver stillheten slik at den blir stående som to vegger på hver side, hvor lyden hugger sig igjennem, og skriker ut at her er det begått en forferdelig forbrytelse — et mord. — —

Fuglen, som svømte rett imot mig, synes likesom å stanse i farten. Jeg kan såvidt skimte en liten bevegelse derborte. Det er hodet som faller ned mot brystet, faller ned mot den kvite flekken som jeg har siktet efter.

Som et oljet lyn flyr jeg bortefter, setter fiskestangen sammen og karrer fuglen tillands. Og nu står jeg der med fuglen i neven. Hvor den er vakker. Det glinser og skinner av fjærene, men på

den kvite ringen om halsen er der røde stenk av blod. Jeg tar fuglen i neven og går langsomt tilbake til tua hvor sekken ligger. Og der setter jeg mig og ser på fuglen.

For et øieblikk siden var den levende. Den svømte rundt og snadret og pratet så det var en fryd å høre på. Men nu er den død. Ubehjelpelig død, og blodråpene drypper langsomt ned på dens vakre fjær.

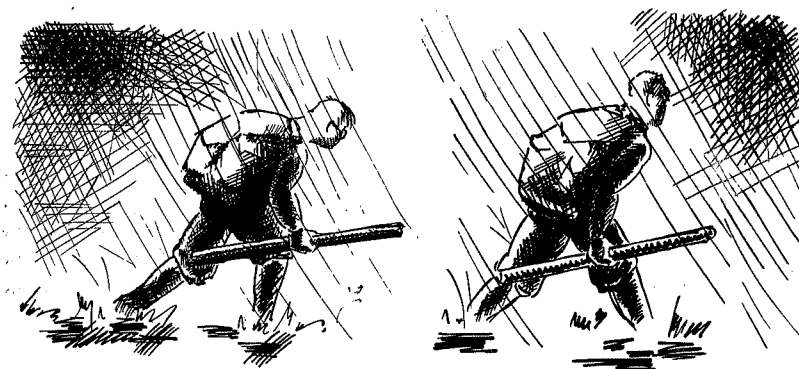
Ved tjønna straks ovenfor sitter kanskje dens make og 10—12 unger og venter på at den skal komme tilbake. De har nok hørt geværskuddet som kløvet kveldens stillhet, men de aner nok ikke at dette skudd bragte døden til en av deres egen familie.

De kjenner jo ikke menneskene og kan ikke vite hyad disse underlige tobente vesener kan finne på å ødelegge for sin egen fornøielses skyld. Og de vet heller ikke noe om at på en lyngrabbet stykke borte sitter en enslig jeger, som egentlig skulde være stolt og glad over et godt skudd, og forbanner sig selv for at han har avfyrt det skudd som brøt den vakre idyll.

De aner ikke at han har kastet geværet tilside, at han nu sitter med en død fugl i neven og forbanner sig selv for at urmennesket i ham drev ham til å drepe en fugl som vilde vært til langt større glede både for ham selv og andre om den hadde fått lov til å leve.

— — — — —
Og mens andemor og ungene ligger mellom sivet og småprater om far som blev så lenge borte, trasker der en mann innover vidden med andefar i sekken.

Men han føler sig ikke lenger som en heldig jeger. Han forbanner geværet og sig selv, og han føler sig som en morder — en morder.

EN TUR HINSIDES BJERGENE OG ALL FORNUFT

ELLER DA MOTGANGEN GJORDE „KJEMIKER'N“
TIL DIKTER

AV GNIST

— Og på denne ekspedisjonen skal dagens hovedmåltid alltid bestå av vår egen fisk!

— Enig.

Det var sluttrepplikkene på Kjemiker'ns og min kongress til reiselivets fremme på Trøndelagsfjellene. Takket være at vi var ifylt noen glass kyraså av håpets lysegrønne farve var alle vanskeligheter omsider overvunnet. Alt var klappet og klart, forberedelsene gjort med en omhu som savner sidestykke selv i polarforskningens historie.

Kjemiker'n hadde med lineal og blyant trukket op dagmarsjene på kartene — fine, rette streker som kløvet terrenget med en suveren forakt for alt som høidedrag heter og tiden beregnet etter marsjmerkehastighet. Den inngrodde og ærlige mistillit som vi nærer til hverandres egenskaper som fjellmenn hadde gjort luften stinn av insinuasjoner og syrlige bemerkninger mens planenes utarbeidelse foregikk. Da jeg så på kartet efter at Kjemiker'n hadde demonstrert sin tegneferdighet — det lignet da mest av alt et luftrutenett for Mellem-Europa med alle sine rette linjer — kunde jeg ikke holde tilbake en aldri så liten bemerkning om at mig bekjent så var det *fottur* og ikke *flyvetur* over fjellene vi skulde gi oss i kast med. Et kort og militært ha-ha, som det sømmer sig en korporal i den norske armé, var alt Kjemiker'n ofret på den vennligheten. Og dermed var de innledende forhandlinger forbi.

— Presis kl. 7 imorgen tidlig, din gamle kranglefaen, var det siste jeg